

TOIMEENTULOTUEN SOVELTAMISOHJEET 1.2.2017 ALKAEN

Heinolan kaupunki

Heinolan kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta on vahvistanut soveltamishjeet
kokouksessaan 24.01.2017 § 7

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEISTÄ.....	3
1.1. TOIMEENTULOTUEN RAKENNE.....	3
1.2. MENETTELY TOIMEENTULOTUSIASOISSA	4
1.3. TOIMEENTULOTUEN MAKSATUS.....	5
1.4. VIRANHALTIJOIDEN PÄÄTÖSVALTA TOIMEENTULOTUESSA	5
2. TÄYDENTÄVÄ TOIMEENTULOTUKI.....	6
2.1. AJOKORTISTA AIHEUTUVAT KUSTANNUKSET.....	6
2.2. AUTON KÄYTÖSTÄ AIHEUTUVAT KULUT.....	6
2.3. MATKAKUSTANNUKSET	7
2.4. VANGIN PERHETAPAAMISTEN MATKAKULUT	7
2.5. HAUTAUSKUSTANNUKSET.....	7
2.6. LÄHIOMAISEN HAUTAJAISET	8
2.7. PERHEJUHLAT	9
2.8. LASTEN HARRASTUSMENOT.....	9
2.9. AIKUISTEN HARRASTEMENOT.....	10
2.10. KODINHANKINNAT	10
2.11. TAVAROIDEN VARASTOINTI	11
2.12. LASTENHOITOON LIITTYVÄT TARVIKKEET.....	11
2.13. VAATETUS	11
2.14. OPISKELUMENOT.....	12
2.15. OPINTOLAINOJEN KOROT.....	13
2.16. YLIOPISTOJEN ILMOITTAUTUMISMAKSUT	13
2.17. PÄÄSYKOKKEISTA AIHEUTUVAT KULUT	13
2.18. TIETOKONEEN HANKINTAKUSTANNUKSET.....	13
2.19. LAINAT, KULUTUS- JA OSAMAKSUVELAT, ULOSOTTO JA JÄÄNNÖSVEROT	13
2.20. SAKOT	13
2.21. EDUNVALVONTAPALKKIO JA MAISTRAATIN TILINTARKASTUSMAKSU	13
2.22. PUHELIN / TURVAPUHELIN	14
2.23. TUHOLAISMYRKYTYSTEN KUSTANNUKSET	14
2.24. KANSALAISUUSHAKEMUSMAKSU.....	14
2.25. PANKKITILITTÖMIEN HENKILÖIDEN PANKKIPALVELUMAKSUT	15
2.26. TULKKAUS- JA KÄÄNNÖSPALVELUT	15
3. EHKÄISEVÄ TOIMEENTULOTUKI	15
4. TOIMEENTULOTUEN TAKAISINPERINTÄ	17
4.1. TAKAISINPERINTÄ VARALLISUUDESTA	18
4.2. EREHDYTTÄVIIN TIETOIHIN PERUSTUVAN TOIMEENTULOTUEN TAKAISINPERINTÄ.....	18
4.3. PERINTÄ ODOTETTAVISSA OLEVASTA ETUUDESTA.....	19
4.4. JÄLKIHUOLTONA MAKSETUN TOIMEENTULOTUEN TAKAISINPERINTÄ.....	19

TOIMEENTULOTUEN SOVELTAMISOHJEET

1. YLEISTÄ

1.1. Toimeentulotuen rakenne

Toimeentulotuki jakautuu Kelan myöntämään perustoimeentulotukeen ja kunnan myöntämään täydentävään ja ehkäisevään toimeentulotukeen.

Perustoimeentulotuki (Kela myöntää)

Perusosalla katettaviin menoihin kuuluvat ravintomenot, vaatemenot, vähäiset terveydenhuoltomenot sekä henkilökohtaisesta ja kodin puhtaudesta, paikallisliikenteen käytöstä, sanomalehden tilauksesta, puhelimen ja tietoliikenteen käytöstä ja harrastus- ja virkistystoiminnasta aiheutuvat menot sekä vastaavat muut henkilön ja perheen jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot.

Perusosalla katettavien menojen lisäksi muina perusmenoina otetaan tarpeellisen suuruisina huomioon:

- 1) yleisestä asumistuesta annetun lain ([938/2014](#)) [9 §:ssä](#) tarkoitetut asumismenot, muun kuin yhtiömuotoisen omistusasunnon välttämättömät hoitomenot sekä välttämättömät asuntoon muuttoon liittyvät menot;
- 2) taloussähköstä aiheutuvat menot;
- 3) kotivakuutusmaksu;
- 4) muut kuin perusosaan sisältyvät terveydenhuoltomenot;
- 5) lasten päivähoitomenot sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan menot;
- 6) lapsen tapaamisesta lapsen kanssa eri taloudessa asuvalle vanhemmalle aiheutuvat menot siltä osin, kun ne perustuvat kunnan toimielimen vahvistamaan sopimukseen tai tuomioistuimen päätökseen;
- 7) välttämättömän henkilötodistuksen, oleskeluasiakirjan tai matkustusasiakirjan hankintamenot.

Täydentävä toimeentulotuki

Toimeentulotukilaki 7 c §:n mukaan täydentävää toimeentulotukea myönnettäessä otetaan huomioon tarpeellisen suuruisina erityismenot, joita ovat:

- 1) muut kuin 7 b §:ssä tarkoitetut asumisesta aiheutuvat menot; sekä

2) henkilön tai perheen erityisistä tarpeista tai olosuhteista johtuvat, toimeentulon turvaamiseksi tai itsenäisen suoriutumisen edistämiseksi tarpeelliseksi harkitut menot. Henkilön tai perheen erityisenä tarpeena tai olosuhteena voidaan pitää esimerkiksi pitkäaikaista toimeentulotuen saamista, pitkäaikaista sairautta sekä lasten harrastustoimintaan liittyviä erityistarpeita.

Ehkäisevä toimeentulotuki

Kunta voi myöntää päättämiensä perusteiden mukaan ehkäisevää toimeentulotukea.

Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää muun muassa tuen saajan aktiivointia tukeviin toimenpiteisiin, asumisen turvaamiseksi, ylivelkaantumisesta tai taloudellisen tilanteen äkillisestä heikentymisestä aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseksi sekä muihin tuen saajan omatoimista suoriutumisesta edistäviin tarkoituksiin. Ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisperusteet on määritelty tämän ohjeen luvussa 3.

1.2. Menettely toimeentulotukiasioissa

Toimeentulotukihakemus tehdään Kelaan, jonka tulee tehdä hakemuksen perustella päätös perustoimeentulotuesta. Mikäli asiakas on esittänyt hakemuksessaan täydentävän tai ehkäisevän toimeentulotuen menoja, siirtää Kela hakemuksen niiden osalta käsiteltäväksi kuntaan, kun päätös perustoimeentulotuesta on ensin tehty.

Asiakas voi tehdä hakemuksen täydentävästä tai ehkäisevästä toimeentulotuesta suoraan kuntaan, jos hän on jo saanut Kelasta hakemusta koskevalle ajalle päätöksen perustoimeentulotuesta.

Mikäli asiakas hakee täydentävää toimeentulotukea ja Kelan tekemä perustoimeentulotukilaskelma on tuloylijäämäinen, tehdään kunnassa täydentävän toimeentulotuen laskelma ja päätös. Laskelmaan laitetaan menoksi hyväksyttävät täydentävän toimeentulotuen menot. Jos Kelan perustoimeentulotuen laskelma on alijäämäinen, täydentävän toimeentulotuen laskelmaa ei pääsääntöisesti tarvitse tehdä. Näissä tilanteissa riittää päätös täydentävästä toimeentulotuesta.

Päätös toimeentulotuesta on annettava viivytyksettä. Toimeentulotukilain perusteella hakijalla on oikeus saada päätös hakemukseensa viimeistään 7 arkipäivän kuluessa hakemuksen jättämisestä tai sen täydentämisestä. Saapumispäivää ei lasketa määräaikaan. Esimerkki: hakemus saapuu kuntaan maanantaina, määräajan laskeminen alkaa tiistaina ja päättyy seuraavan viikon keskiviikkona, jolloin päätös on viimeistään annettava.

Kiireellisessä tilanteessa asiakkaalla on oikeus saada päätös samana tai viimeistään seuraavana päivänä.

Mikäli hakemus on puutteellinen, viranomaisen on pyydettävä tarpeelliset lisäselvitykset välittömästi vireillepanon yhteydessä kuitenkin viimeistään 7 arkipäivän kuluessa hakemuksen saapumisesta ja annettava niiden toimittamiselle määräaika, enintään 1-2 viikkoa. Mikäli lisäselvityksiä ei ole toimitettu määräaikana, hakijalle tulee antaa päätös käytettävissä olevien tietojen perusteella.

Päätöksessä tulee antaa päätös kaikista hakijan hakemista asioista ja päätös tulee perustella hakijan / perheen yksilöllisen tilanteen mukaan. Päätöstä ei voi perustella pelkästään lain kohdilla ja toimeentulotuen soveltamisohjeilla.

Toimeentulotukilain 14 e §:n mukaan toimeentulotukiasiakkaalle tulee järjestää mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti kunnan sosiaalityöntekijän tai sosiaaliohjaajan taikka perustoimeentulotuen myöntämisen osalta Kelan toimihenkilön kanssa viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä sen jälkeen, kun asiakas on tätä pyytänyt kunnalta tai perustoimeentulotukeen liittyvän asian osalta Kelalta. Kun kunta tai Kela käsittelee toimeentulotukea koskevaa asiaa, sen tulee tiedottaa toimeentulotukiasiakkaalle edellä mainitusta oikeudesta henkilökohtaiseen keskusteluun ja tarvittaessa neuvoa asiakasta tämän oikeuden käyttämisessä.

1.3. Toimeentulotuen maksatus

Myönnetty toimeentulotuki maksetaan pääsääntöisesti hakijan pankkitilille.

Toimeentulotukilain 16 §:n 2 mom:n mukaan tuki voidaan erityisestä syystä maksaa hakijasta huolehtivalle perheenjäsenelle / henkilölle tai käyttää menojen suorittamiseen. Tällainen erityinen syy voi olla se, että tuensaaja käyttää saamansa tuen muuhun tarkoitukseen, mihin se on tarkoitettu. Muulla taholle maksamisesta tulee pyytää asiakkaan lupa tai vähintään antaa asia hänelle tiedoksi etukäteen, ennen kuin siirrytään etuuden maksamiseen muulle taholle.

1.4. Viranhaltijoiden päätösvalta toimeentulotuessa

Heinolan kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan vahvistamassa toimintaohjeessa on määritelty viranhaltijoiden oikeudet päättää täydentävästä ja ehkäisevästä toimeentulotuesta.

Palveluohjaajalla / toimistosihteerillä on oikeus päättää täydentävästä toimeentulotuesta siltä osin, kuten asiasta on ohjeistettu toimeentulotuen soveltamisohjeissa.

Sosiaalityöntekijällä, sosiaaliohjaajalla, lasten ja nuortenhuollon erityistyöntekijällä ja ao. yksikön palvelupäälliköllä on edellä mainittujen lisäksi oikeus päättää toimeentulotuen hakijan yksilölliseen elämäntilanteeseen liittyvään

harkintaan perustuvan täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä.

2. TÄYDENTÄVÄ TOIMEENTULOTUKI

Toimeentulotuesta annetun lain 7 c §:n mukaan täydentävää toimeentulotukea myönnettäessä otetaan huomioon tarpeellisen suuruisina erityismenot, joita ovat:

1) muut kuin 7 b §:ssä tarkoitetut asumisesta aiheutuvat menot; sekä

2) henkilön tai perheen erityisistä tarpeista tai olosuhteista johtuvat, toimeentulon turvaamiseksi tai itsenäisen suoriutumisen edistämiseksi tarpeelliseksi harkitut menot.

Seuraavassa on lueteltu tavallisimmin haettuja erityismenoja. Tavanomaiset, ohjeessa manitut erityismenot, voi palveluohjaaja / toimistos sihteeri myöntää / hylätä soveltamisohjeen mukaan. Jos toimeentulotuen myöntäminen erityismenoihin edellyttää erityistä, yksilöllistä harkintaa päätöksen tekee sosiaalityöntekijä, sosiaaliohjaaja, lasten ja nuortenhuollon erityistyöntekijä ja ao.yksikön palvelupäällikkö.

Ennen kuin täydentävästä toimeentulotuesta voidaan päättää, tulee asiakkaan oikeus perustoimeentulotukeen selvittää.

2.1. Ajokortista aiheutuvat kustannukset

Ajokortin hankkimisesta tai sen uusimisesta aiheutuvia kustannuksiin ei myönnetä toimeentulotukea.

Ajo-oikeuden täydentämiseen lisäkoulutuksella työllistymistä edistävänä toimenpiteenä voidaan myöntää toimeentulotukena sosiaalityöntekijän / sosiaaliohjaajan /lasten ja nuortenhuollon erityistyöntekijän /ao. yksikön palvelupäällikön arvioinnin perusteella. Palveluohjaaja / toimistos sihteeri voi tehdä asiasta päätöksen.

2.2. Auton käytöstä aiheutuvat kulut

Auton käytöstä aiheutuviin kuluihin tai autopaikkamaksuihin ei pääsääntöisesti myönnetä toimeentulotukea. Jos asiakas on saanut vammaispalvelulain mukaista avustusta auton hankintaan ja auto on henkilön vamman vuoksi välttämätön liikkumisväline, voidaan auton käyttökuluja ottaa huomioon täydentävän toimeentulotuen erityismenoina. Päätöksen kulujen huomioon ottamisesta tekee sosiaalityöntekijä / sosiaaliohjaaja / ao. yksikön palvelupäällikkö.

2.3. Matkakustannukset

Paikallisliikenteen käytöstä aiheutuvat kulut sisältyvät pääsääntöisesti perusosaan.

Matkakustannukset sukulaisten luo, työnhakuun (mahdollisuus saada työvoimatoimistosta), oikeudenkäyntiin, kotipaikkakunnalle ym. sisältyvät pääsääntöisesti perusosaan.

Työllisyyskoulutukseen, työkokeiluun yms. työllistymistä edistävään toimintaan osallistuvalla voidaan huomioida ensimmäisen kuukauden matkakulut täydentävän toimeentulotuen menona. Jatkossa matkakulut katsotaan kattavan työllistymistä edistävän palvelun osallistumisen ajalta maksettavalla kulukorvauksella. Jos työkokeilussa tai muussa työllistymistä edistävissä palvelussa oleva henkilö ei saa kulukorvausta, voidaan matkakulut hyväksyä täydentävän toimeentulotuen menona koko työkokeilun / julkisen työvoimapalvelun ajalta.

Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla henkilölle myönnetään kuntouttavan työtoiminnan matkakulut kuntouttavan työtoiminnan lain perusteella. Sosiaalityöntekijä / sosiaaliohjaaja / lasten ja nuortenhuollon erityistyöntekijä tekee päätöksen asiasta.

Jos asiakas osallistuu esimerkiksi päihdehuollon intensiiviseen avokuntoutukseen tai sosiaalisen kuntoutuksen mukaiseen toimintaan, voidaan matkakulut huomioida tarvittaessa täydentävän toimeentulotuen menona.

2.4. Vangin perhetapaamisten matkakulut

Toimeentulotukena voidaan myöntää vangille tai vangin perheenjäsenille tapaamiskuluihin vain vankilan järjestämään perhetapaamiseen. Perhetapaamisten matkakulut huomioidaan silloin, jos kyse on lapsen ja vankilassa olevan vanhemman tapaamisista. Aikuisten välisten tapaamisten matkaku- luja ei pääsääntöisesti huomioida toimeentulotuessa menona. Vangin osalta myös muut perustellut syyt, kuten lähiomaisen hautajaiset voivat olla syy myöntää matkakuluihin täydentävää toimeentulotukea.

2.5. Hautauskustannukset

Toimeentulotuen käsittely lähtee vainajan taloudellisesta asemasta. Las- kelma ja päätös tehdään vainajalle. Toimeentulotuen käsittelyä varten tarvi- taan viimeisimmät tulotiedot, pankin saldotodistus kuolinhetkellä ja veroto- distus / verolippu, jossa erityistä huomiota on kiinnitettävä varallisuuteen. Lisäksi tulee selvittää, onko vainajalla henkivakuutus.

Toimeentulotukilaskelmassa huomioidaan tuloina vainajan pankkitilin kuo- linpäivän saldon mukaiset rahavarat. Menoina huomioidaan välttämättömät hautaustoimiston ja seurakunnan kulut. Vainajan maksamattomia sairaala- ym. laskuja ei tällöin oteta huomioon, vaan ne jäävät pesän veloiksi.

Jos vainaja on tehnyt suoramaksusopimuksen pankin kanssa esim. vuokran maksusta eikä kuolinpesä ole pystynyt riittävän ajoissa perumaan ko. maksua, huomioidaan vainajan tililtä maksetut kulut laskelmassa.

Jos vainajalla on varallisuutta ja ne kattavat hautauskulut, mutta omaisuus ei ole helposti realisoitavissa, myönnetään toimeentulotukea takaisinperinnällä. Mikäli kuolinpesälle ei löydy hoitajaa, myönnetään maksusitoumus hautaustoimiston sekä seurakunnan välttämättömiin kuluihin ja tehdään perintä kuolinpesältä. Jos pesässä on varallisuutta, lähetetään perintäpäättös Valtiokonttoriin.

Vainajan puolison on mahdollista hakea tarvittaessa perustoimeentulotukea Kelasta. Kun kuolinpesä hakee toimeentulotukea vainajan hautauskuluihin, ei aviopuolison perustoimeentulotuen mahdollista tuloylijäämää voida huomioida vainajan / kuolinpesän laskemassa tulona (HaO:n päätös 1.10.2009, KHO:n päätös 5/2010).

Kohtuullisina hautaustoimiston kuluina hyväksytään 420 € ja tämän ylime-nevät kulut jäävät kuolinpesän vastuulle. Hautakiven siirrosta aiheutuviin kustannuksiin ei myönnetä toimeentulotukea. Seurakunnan välttämättömät kulut hyväksytään lähtökohtana vainajan tuhkaus ja tuhkan hautaaminen muistolehtoon (tuhkausmaksu, tuhkan hautaaminen ja muistolehtopaikka), jos ei ole tiedossa, että vainaja on kieltänyt tuhkauksen.

Jos hautaus tapahtuu toiselle paikkakunnalle, kuolinpesä vastaa vainajan kuljetuskustannuksista. Jos omaiset haluavat haudata vainajan ulkomaille, hyväksytään toimeentulotuessa hautajaiskulut (hautaustoimiston ja seurakunnan kulut) sen mukaisesti, mitä kulut olisivat olleet, jos vainaja haudattaisiin Heinolaan.

Kun toimeentulotukea myönnetään hautauskustannuksiin, tehdään päätös takaisinperinnästä siltä varalta, että pesään jää varoja tai kuolinpesä saa seuraavan veropäätöksen yhteydessä veronpalautuksia. Perintä kannattaa tehdä kuluvalle ja sitä seuraavalle vuodelle, koska kuolinpesä saattaa saada veronpalautuksia vielä seuraavana vuonna viimeisen veropäätöksen vahvistuessa. Perintäkohteeksi merkitään päätökseen KUOLINPESÄ. Pesänhoitajan nimi, henkilötunnus ja osoite tulee selvittää ja päätös lähetetään pesänhoitajalle ja mukaan tiedote kirje (erillinen lomake). Alle 100 €:n hautauskuluavustuksiin ei tehdä takaisinperintäpäätöstä kuolinpesältä.

Jos vainaja on kuollut ulkomaille, eivät ruumiin kuljetuskulut Suomeen ole toimeentulotuessa huomioitavia menoja.

2.6. Lähiomaisen hautajaiset

Hautajaisvaatetus sisältyy perusosaan kuten muukin vaatetus.

Kun kyse on lähiomaisen (vanhemmat, lapset, sisaret, isovanhemmat) hautajaisista, voidaan täydentävän toimeentulotuen menoina hyväksyä matkakustannukset hautajaisiin. Kukkavihkoihin ei myönnetä erillisavustusta.

2.7. Perhejuhlat

Perhejuhliin ei myönnetä toimeentulotukea.

2.8. Lasten harrastusmenot

Harrastuskustannuksia lapsille voidaan hyväksyä vain kohtuullinen määrä. Lasten tavanomaisiin harrastemenoihin (esim. urheiluseurojen tai taideharrastusten jäsenmaksut, kerhomaksut) voi palveluohjaaja / toimistosihteeri myöntää toimeentulotukea korkeintaan 250 € / vuosi esitettyjen tositteiden perusteella. Sosiaalityöntekijä / sosiaaliohjaaja / lasten ja nuortenhuollon erityistyöntekijä / ao.yksikön päällikkö voi käyttää yksilöllistä harkintaa lasten harrastusmenojen kohdalla.

Harrastusmaksun vapautuksen hakeminen / maksun alentamisen mahdollisuudet tulee selvittää harrastustoiminnan järjestäjältä, jos lapsen harrastustoiminnan kulut ylittävät 250 € / vuosi. Tarvittaessa asiasta annetaan asiakkaalle lausunto.

Harrastusmenoihin myönnetään täydentävää toimeentulotukea pääsääntöisesti esikouluikäisille tai sitä vanhemmille lapsille, nuorempien harrastusmenot katsotaan katettavan perusosalla.

Lasten tavallisiin urheiluvälineisiin (esim. sukset, luistimet, polkupyörä) voidaan myöntää täydentävää toimeentulotukea tarpeen perusteella kohtuulliseksi katsotun hinnan mukaisesti. Toimeentulotuessa kohtuullisiksi katsottavat lasten urheiluvälineiden hankintakulut ovat:

- Lasten polkupyörä max. 100 €
- Pyöräilykypärä max. 20 €
- Luistimet max. 30 €
- Sukset, siteet, sauvat ja monot max. 100 €.

Edellä mainituilla hinnoilla katsotaan olevan mahdollista hankkia lasten urheiluvälineet käytettyinä. Urheiluvälineisiin myönnettävä täydentävä toimeentulotuki ei vähennä lasten harrastuksiin myönnettävää 250 € / vuosi enimmäismäärää.

Toimeentulotukea saavien perheiden alaikäisille lapsille voidaan myöntää täydentävää toimeentulotukea leirimaksuihin 1 leiri / vuosi. Leirimaksu saa olla korkeintaan 200 € ja lapsen täytyy olla 5 vuotta täyttänyt. Leirimaksu ei vähennä harrastekuluihin myönnettävää toimeentulotukea.

2.9. Aikuisten harrastemenot

Aikuisten harrastemenojen katsotaan kuuluvan pääsääntöisesti perusosalla katettaviin menoihin. Poikkeuksellisesti aikuisten harrastustoimintaan voi myöntää tukea osana pitkäaikaistyöttömän, päihde- tai mielenterveyskuntoutujan kuntoutumista. Liikunnallisen harrastuksen tukemiseen voidaan myöntää toimeentulotukea terveydellisin syin, jos asiakkaalla on asiasta lääkärinlausunto. Aikuisen harrastustoiminnan tuen lähtökohta on tukea harrastuksen aloittamisvaihetta, ei pysyvästi.

2.10. Kodinhankinnat

Kodin perusvarustukseen voidaan myöntää avustusta vain poikkeustapauksissa, kun se hakijan tilanne ja olosuhteet huomioon ottaen on välttämätöntä kodin perustarvikkeiden saamiseksi esim. pitkän laitoshoidon, asunnottomuuden tai vankilatuomion jälkeen. Ohjetta noudatetaan myös Suomeen muuttavien paluumuuttajien kohdalla.

Jälkihuoltonuorten kohdalla ensiasunnon perusvarustus maksetaan ensisijaisesti nuoren itsenäistymisvaroista. Kotoa itsenäiseen asumiseen muuttaville nuorille ei pääsääntöisesti myönnetä toimeentulotukea kodinperusvarustukseen vaan heidän edellytetään saavan välttämätön varustus kotoa. Myös avioerotilanteissa välttämätön perusvarustus katsotaan pääsääntöisesti ainakin osittain saatavan yhteisestä kodista.

Hakijan tulee tehdä erillinen hankintasuunnitelma ja kustannusarvio kodinhankinnoista, joihin toimeentulotukea haetaan. Kodinhankinnat edellytetään pääsääntöisesti hankittavan käytettyinä. Yksityisiltä tehdyistä ostoista tulee olla asianmukainen maksutosite / tilisiirto.

Asunnon perusvarustukseen huomioidaan yksin asuvalla enintään 340 € ja kahden henkilön talouden kohdalla enintään 540 € (summat sisältävät sängyn ja patjan hankintakustannukset). Lapsiperheen kohdalla asiassa käytetään yksilökohtaiseen tilanteeseen perustuvaa harkintaa.

Perheenyhdistämisen kautta Suomeen saapuneiden henkilöiden ja myönteisen oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden kohdalla voidaan käyttää tarveharkinnan mukaan pakolaisten kodinperusvarustus- ja vaateavustummääriä (katso luku 3. Ehkäisevä toimeentulotuki). Palveluohjaaja / toimistos sihteeri voi tehdä asiasta päätöksen.

Jos hakijalla ei ole sänkyä ja patjaa tai niiden uusimistarve on välttämätön, voidaan niihin myöntää tukea aikuiselle enintään 100 € ja lapselle enintään 80 €.

Yksittäiset kodinlaitteet sisältyvät pääsääntöisesti perusosaan. Poikkeuksena ovat omistusasunnon jääkaappi ja liesi, jotka kuuluvat perusvälineinä kaikkiin talouksiin. Pesukoneen hankintakulut voidaan myöntää silloin, jos

hakijan taloyhtiössä ei ole pesutupaa tai koneen hankinta on muutoin perusteltua (esim. monilapsinen perhe tai terveydelliset erityisperusteet). Hankintakuluiksi hyväksytään edullisin tarjous, kuitenkin enintään jääkaappi 240 €, liesi 280 € ja pesukone 300 €. Lisäksi huomioidaan koneen kuljetus- ja asennuskulut tarvittaessa. Myös käytetyn koneen hankintaan voidaan myöntää tukea kuittia vastaan.

Edellä mainittujen kodinlaitteiden kohtuullisiin korjauskuluihin voidaan tarvittaessa myöntää toimeentulotukea.

Digiboxi, Internet-liittymä-, kaapeli-TV- tai muut vastaavat maksut sisältyvät perusosaan eikä niihin myönnetä erikseen toimeentulotukea.

Palveluohjaaja / toimistos sihteeri voi myöntää kodinhankintoihin toimeentulotukea silloin, kun niiden hankinta on välttämätöntä.

2.11. Tavaroiden varastointi

Asiakkaan tultua hädetyksi asunnosta tai jouduttua pitkäaikaiseen laitoshoittoon / vankilaan (lyhytaikainen tuomio) saattaa kodin irtaimiston varastointi olla tarpeellista. Tavaroiden varastointiin myönnetään määräaikainen maksusitoumus, jos varastointi on perusteltua ja varastointiaika kohtuullinen. Huomiota kannattaa kiinnittää siihen, mikä asiakkaan varastoitavien tavaroiden arvo on. Jossain tilanteissa asiakkaan kanssa voi olla järkevää harkita tavaroiden hävittämistä ja uusien hankkimista (esim. toimeentulotukena myönnettävän kodinperustamisavustuksen avulla) siinä vaiheessa, kun asiakkaalla on jälleen oma asunto.

2.12. Lastenhoitoon liittyvät tarvikkeet

Lastenvaunut ja -rattaat voidaan hyväksyä menona, kun hankinta on välttämätön. Ne edellytetään hankittavan ensisijaisesti käytettyinä ja kustannuksina hyväksytään vaunut enintään 150 € ja rattaat 80 €, kaksosten vaunut 250 € ja kaksosten rattaat 150 €.

Muihin lastenhoitotarvikkeisiin (esim. hoitopöytä, syöttötuoli, babysitteri, turvaistuin) ei myönnetä täydentävää toimeentulotukea.

2.13. Vaatetus

Romaninaisen vaatetukseen voidaan perusosaan sisältyvien vaatemenojen lisäksi myöntää hameen hankintakuluina enintään kerran kolmessa vuodessa 450 €. Tämä edellyttää pitkäaikaista taloudellisen tilanteen heikoutta, jollaisena voidaan pitää yli vuoden kestänyttä säännöllistä toimeentulotukiasiakkuutta.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaan raskausajan vaatetukseen voi erityisestä syystä olla oikeus saada toimeentulotukea. Tällöin kyseessä voi olla tilanne, jolloin tavanomaista vaatetusta ei voi käyttää tai

esim. välttämättömien päällysvaatteiden tarve tilanteessa, jossa näihin hankintoihin ei ole voinut varautua etukäteen.

Vankeuslain (767/2005) mukaan vanki saa tarvittavan vaatetuksen ja terveydenhuollon ym. tarpeellisen ylläpidon valtion varoista, joten vankilassa olevalle ei toimeentulotukea näihin menoihin myönnetä. Vaikka avovankilassa olevia kehoitetaan käyttämään omia vaatteitaan, on vankeinhoitolaitos velvollinen vaatettamaan myös avolaitosvangin, jos tällä ei ole omia vaatteita. Vaatehankintoihin ei myönnetä toimeentulotukea avovankilaankaan.

Pitkän vankeusrangaistuksen loppuvaiheen kotiutumista varten voidaan myöntää täydentävää toimeentulotukea välttämättömään vaatetukseen, jos vangilla ei ole asiallisia siviilivaatteita.

2.14. Opiskelumenot

Täydentävän toimeentulotuen menoina otetaan huomioon välttämättömät opiskelusta aiheutuvat kulut. Välttämättöminä kuluina voidaan pitää mm. opinnoissa tarvittavaa ammattivaatetusta ja -tarvikkeita, laskinta ja lukion oppikirjoja. Lukion oppikirjoja tarvitaan kurssin jälkeen myöhemmin myös ylioppilaskirjoitukseen valmistautuessa, minkä vuoksi kirjojen hankintaa omaksi voidaan pitää välttämättömänä. Muissa opinnoissa tuen hakijaa pyydetään selvittämään ensisijaisesti mahdollisuudet lainata kurssikirjallisuus kirjastosta.

Silloin, kun opiskelukuluja otetaan menona huomioon, edellytetään kirjojen hankkimista ensisijaisesti käytettyinä. Hankittavista kirjoista tulee olla luettelo ja kustannusarvio. Mikäli asiakkaalla ei ole ollut tietoa siitä, että oppikirjat tulisi hankkia käytettyinä ja hän on jo hankkinut oppikirjoja uusina, hyväksytään uusien oppikirjojen hankintakulut kerran ja asiakasta tiedotetaan toimeentulotukipäätöksessä siitä, että jatkossa oppikirjakulut hyväksytään käytettyjen kirjojen hankintakulujen mukaisesti.

Kynistä, kumeista, vihkoista ja muista perustarvikkeista aiheutuvia menoja ei oteta erikseen huomioon.

Aikuislukiassa opiskelevalle ei huomioida opiskelusta aiheutuvia kustannuksia.

Nuoren yo-tutkintomaksuihin voidaan myöntää täydentävää toimeentulotukea. Maksut (www.ylioppilastutkinto.fi) ovat: perusmaksu 14 € ja koekohtainen maksu 28 €, jolloin kulut muodostuvat seuraavasti:

- yksi koe 42 €
- kaksi koetta 70 €
- kolme koetta 98 €
- neljä koetta 126 €
- viisi koetta 154 €
- kuusi koetta 182 €

Opiskelijoiden tulee selvittää mahdollisuutensa saada Kelan koulumatkату-
kea koulumatkojen kustannuksiin. Koulumatkatuen omavastuuosuus sisäl-
tyy perusosalla katettaviin menoihin.

2.15. Opintolainojen korot

Opintonsa päättäneiden pienituloisten korkomenoja ei huomioida toimeen-
tulotukimenona, koska Kela myöntää hakemuksesta korkoavustusta koko-
naisuudessaan pienituloisuuden perusteella.

Korkoavustusta ei myönnetä opintolainoista, jotka Kela on maksanut ta-
kausvastuun perusteella pankeille, tällöin koron osuus huomioidaan täyden-
tävän toimeentulotuen menona.

2.16. Yliopistojen ilmoittautumismaksut

Mikäli opiskelija aloittaa päätoimiset yliopisto-opinnot, huomioidaan yliopis-
ton ilmoittautumismaksut täydentävän toimeentulotuen menoina.

2.17. Pääsykokeista aiheutuvat kulut

Yhteishakuvelvoitteen mukaan nuoren on haettava vähintään kolmea ja
enintään viittä opiskelupaikkaa. Pääsykokeisiin kuuluvan soveltuvuustestin
kulut huomioidaan täydentävänä toimeentulotukena.

2.18. Tietokoneen hankintakustannukset

Pääsääntöisesti tietokoneisiin ei myönnetä toimeentulotukea, koska esimer-
kiksi opiskelijoiden on mahdollista käyttää kirjastojen sekä oppilaitosten
tietokoneita opinnoissaan.

Lukiolaisille voidaan kuitenkin myöntää täydentävää toimeentulotukea tie-
tokoneen hankintakustannuksiin enintään 300 €, koska ylioppilaskirjoituk-
sissa ollaan siirtymässä sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin ja opinnoissa tarvi-
taan omaa tietokonetta. Palveluohjaaja / toimistosihteeri voi tehdä asiasta
päätöksen.

2.19. Lainat, kulutus- ja osamaksuvelat, ulosotto ja jäännösverot

Lainojen, kulutusluottojen tai osamaksuvelkojen takaisinmaksuun, ulosotto-
maksuihin tai jäännösveroihin ei pääsääntöisesti myönnetä toimeentulotu-
kea. Ensisijaisena keinona on neuvottelu velkojan / pankin kanssa lyhen-
nysten lykkäämisestä ja velkajärjestelyyn hakeutuminen, viimesijaisena kei-
nona velkojen päästäminen ulosmitattavaksi.

2.20. Sakot

Sakkoihin ei myönnetä toimeentulotukea.

2.21. Edunvalvontapalkkio ja maistraatin tilintarkastusmaksu

Edunvalvonnasta voi aiheutua oikeudenkäyntimaksuja ja lupa-asioiden käsittelymaksuja, edunvalvontapalkkio ja tilin tarkastusmaksu. Edunvalvontapalkkio on maksu, joka edunvalvonnassa peritään päämieheltä. Palkkion määrä vaihtelee.

Maistraatti perii maksun edunvalvonnassa olevien holhoustilin tarkastamisesta.

Edellä mainitut kulut huomioidaan eräpäivän mukaisesti täydentävän toimeentulotuen menoina.

2.22. Puhelin / turvapuhelin

Kaikki puhelimen käytöstä aiheutuvat kulut sisältyvät perusosaan.

Silloin, kun kunnallinen turvapuhelin on välttämätön henkilön kotona selviytymiselle, voidaan puhelimen liittymän kuukausimaksu hyväksyä täydentävän toimeentulotuen menona.

2.23. Tuholaismyrkytysten kustannukset

Kiinteistön omistajalla / taloyhtiöllä on vastuu tuholaismyrkytyksestä. Myrkytyskulut eivät ole toimeentulotuessa huomioitavia menoja eikä niihin myönnetä tukea. Myrkytysten jälkeen henkilölle / perheelle voidaan tarvittaessa myöntää toimeentulotukea huonekalujen ja välttämättömien kodintarvikkeiden (esim. sängyn ja vuodevaatteiden) hankintaan.

Tilajalla on velvollisuus maksaa tilaamansa palvelun kulut. Jos tuholaismyrkytysten tilajalla on selkeä tieto siitä, kuka on aiheuttanut tuholaisongelmat, voi tilaaja laskuttaa ongelman aiheuttajaa. Jos aiheuttajalla ei ole varaa maksaa laskua, se menee ulosottoon.

2.24. Kansalaisuushakemusmaksu

Pääperiaate on, että kansalaisuushakemuksesta aiheutuvia kuluja ei oteta toimeentulotuessa hyväksyttävänä menoina huomioon. KHO:n antaman päätöksen mukaan asiakkaan tulee antaa erillinen selvitys siitä, miten Suomen kansalaisuuden saaminen edistää hänen tai hänen perheensä mahdollisuuksia pitää huolta elannostaan. Keskeistä on kansalaisuuden merkitys työntekijälle. Jos perustelut ovat riittävät, voidaan kulut huomioida täydentävän toimeentulotuen menona maksutositetta vastaan (KHO 22.8.2001/ 1903, Kouvolan HaO 9.9.2005).

Pankkitilittömien henkilöiden kansalaisuushakemuskulut huomioidaan yksilölliseen harkintaan perustuen täydentävän toimeentulotuen menona, jotta

henkilöillä olisi mahdollisuus Suomen kansalaisuuden saatuaan avata pankkitili.

2.25. Pankkitilittömien henkilöiden pankkipalvelumaksut

Osa maahanmuuttajista ei saa avattua pankkitiliä sen vuoksi, että heidän passissaan lukee merkintä "*henkilöllisyyttä ei ole voitu varmistaa*". Henkilöt joutuvat maksamaan laskunsa pankissa tai muussa toimipaikassa, jolloin pankkipalvelumaksut ovat suuret (noin 6–8 € / lasku).

Pankkitilittömien henkilöiden laskujen maksusta aiheutuvat pankkipalvelumaksut huomioidaan täydentävän toimeentulotuen menoina silloin, kun maksut koskevat vuokraa, terveysmenoja, sähkö- ja kotivakuutusmaksuja tai muita toimeentulotuessa hyväksyttäviä menoja.

2.26. Tulkkauk- ja käännöspalvelut

Kunnat voivat myöntää paluumuuttajille toimentulotukena kielipalvelujen kustannuksia. Valtio korvaa toimeentulotukena myönnettyjen kielipalvelujen kustannukset kunnalle puolen vuoden ajan paluumuuttajan ensimmäisen kotikunnan väestötietojärjestelmään merkitsemisestä. Korvaukset on haettava kunkin asiakkaan osalta erikseen toimeentulotuen korvauksina. Paluumuuttaja-asiakkaille tehdään tulkkaukspäätös. Edellytyksenä on, että paluumuuttaja on kunnan toimeentulotukiasiakas ja että kielipalvelut ovat paluumuuttajan kotoutumisen kannalta välttämättömiä. Kysymykseen voivat tulla sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä, kotoutumissuunnitelman laatimisessa ja muissa kotoutumistoimenpiteissä välttämättömät tulkki- ja käännöspalvelut.

Ulkomailla hankitun tutkintotodistuksen käänätyskuluihin ja tutkinnon rinnastamispäätöksen kuluja voidaan huomioida täydentävän toimeentulotuen menoina sosiaalityöntekijän / sosiaaliohjaajan / lasten ja nuortenhuollon erityistyöntekijän / ao. yksikön palvelupäällikön päätöksellä.

3. EHKÄISEVÄ TOIMEENTULOTUKI

Ehkäisevän toimeentulotuen tarkoituksena on edistää henkilön ja perheen sosiaalista turvallisuutta ja omatoimista suoriutumista sekä ehkäistä syrjäytymistä ja pitkäaikaista riippuvuutta toimeentulotuesta (Toimeentulotukilaki 1 § 2 mom.).

Kunnan tulee myöntää päättämiensä perusteiden mukaan ehkäisevää toimeentulotukea toimeentulotukilain 1 §:n 2 momentissa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää muun muassa tuen saajan aktivointia tukeviin toimenpiteisiin, asumisen turvaamiseksi, ylivelkaantumisesta tai taloudellisen tilanteen äkillisestä heikentymisestä aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseksi sekä muihin tuen

saajan omatoimista suoriutumista edistäviin tarkoituksiin. (Toimeentulotukilaki 13 §)

Menettelytavat

Ehkäisevä toimeentulotuki on sosiaalityön työväline ja osa suunnitelmallista sosiaalityötä. Ehkäisevästä toimeentulotuesta päättää sosiaalityöntekijä, sosiaaliohjaaja, lasten ja nuortenhuollon erityistyöntekijä / ao. yksikön palvelupäällikkö.

Ehkäisevän toimeentulotuen myöntämistilanteissa tulee harkita sitä, miten henkilön / perheen sosiaalista suoriutumiskykyä tuetaan niin, että myönteiset vaikutukset olisivat kestäviä, ehkäisevät hakijan odotettavissa olevia toimeentulovaikeuksia tai estävät varsinaisen toimeentulotuen tarpeen. Tavoitteena on pyrkiä parantamaan henkilön / perheen kuntoutumista ja toimeentulomahdollisuuksia sekä edellytyksiä kohentaa itse sosiaalisia ja taloudellisia olosuhteitaan.

Ehkäisevää toimeentulotukea ei pääsääntöisesti peritä takaisin. Jos hakijalla on oikeus etuuteen, joka ei ole hänen käytettävissään hakuajankohtana (esim. onnettomuuden uhri, joka saa etuudet myöhemmin), voidaan myönnetty tuki periä hakijan myöhemmin käyttöönsä saamista varoista.

Ehkäisevän toimeentulotuen päätökseen kirjataan yksityiskohtaiset perustellut tuen myöntämisestä tai hylkäävän päätöksen syistä.

Ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisperusteet:

- 1) Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää **lapsiperheiden syrjäytymisen ehkäisyyn ja omatoimisen selviytymisen edistämiseen.**
- 2) Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää henkilön aktivointia tukeviin toimenpiteisiin, esimerkiksi **opiskelun tai työllistymisen edistämiseen** tilanteessa, jossa muut ensisijaiset tukijärjestelmät eivät ole käytettävissä.
- 3) Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää **asumisen turvaamiseen** hädän ja asunnottomuuden uhatessa.
- 4) Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää **ylivelkaantumisesta aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseen** silloin, kun avustamisella saadaan velkakierre katkaistuksi, taloudellinen tilanne vakautettua, lisävelkaantuminen tai jatkuva toimeentulotuen tarve estettyä.
- 5) Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää **erilaisissa kriisitilanteissa taloudellisen tilanteen äkillisestä heikentymisestä** aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseen (esim. lähiomaisen kuolema, vakava sairastuminen, rikoksen uhriksi joutuminen, onnettomuus tai avioero).

Sosiaalihuollon tehtävä on äkillisessä kriisitilanteessa (esim. tulipalo) auttaa majoituksen järjestämisessä ja muissa arkipäivän välttämättömissä tarpeissa. Kela vastaa perustoimeentulotuesta myös kiireellisessä tilanteissa, joissa päätös tulee tehdä hakemuksen saapumispäivänä tai sitä sitä seuraavana arkipäivänä. Jos asiakas pystyy kriisitilanteessa käyttämään omia varojaan, on se ensisijaista ehkäisevään toimeentulotukeen nähden. Jos henkilön koti vaurioituu äkillisesti eikä majoittuminen omassa kodissa ole mahdollista, sisältyy kotivakuutukseen usein oikeus majoittua hotelliin vakuutusyhtiön kustannuksella. Vakuutusyhtiöillä on ympärivuorokautinen päivystys, josta on mahdollisuus tarkistaa ja saada luvan majoittua hotelliin tai kysyä taloudellista apua arkipäivän tarpeiden hankkimiseen.

6) Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää Suomeen vasta tulleille pakolaisille niin sanottuna alkuavustuksena kodin perusvarusteista ja -vaatetuksesta aiheutuviin kustannuksiin. Kuntaan saapuville kiintiöpakolaisille osoitetaan vuokra-asunto, joihin hankintaan alkuavustuksen avulla peruskalustus (mm. sängyt, perushuonekalut, liinavaatteet, astiat, siivousvälineet ja hygieniatuotteet).

Pakolaisten kodinperusvarustus

- yksin asuva aikuinen	550 €
- perheellinen aikuinen / hlö	350 €
- lapsi	280 €

Pakolaisten vaateavustus

- aikuinen	400 €
- lapsi	300 €

7) Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää myös muihin saajan oma-toimista suoritumista edistäviin tarkoituksiin syrjäytymistä ehkäisevänä keinona.

4. TOIMEENTULOTUEN TAKAISINPERINTÄ

Myönnetyn toimeentulotuen takaisinperintä on mahdollista vain toimeentulotukilain 20 §:ssä säädetyillä perusteilla. Lisäksi on otettava huomioon toimeentulotukilain 21 §:ssä säädetyt takaisinperinnän edellytykset ja esteet. Takaisinperinnän toteuttamistavoista säädetään lain 22 ja 23 §:ssä.

Toimeentulotukilain 20 §:n 1 momentissa säädetyillä perusteilla takaisinperintä tulee kysymykseen vain, jos siitä on määrätty jo tukea myönnettäessä toimeentulotukipäätöstä tehtäessä. Kun päätös uusitaan, tulee myös perintäpäätös aina uusina. Perintäpäätöstä ei voi tehdä jälkikäteen. Poikkeuksena perintä erehdyttävien tietojen perusteella (Toimeentulotukilaki 20 § 2 mom), joka voidaan tehdä jälkikäteen.

Toimeentulotukilain 21 §:n 1 momentin mukaan takaisinperintä ei saa vaarantaa korvausvelvollisen tai sellaisen henkilön toimeentuloa, josta hän pitää tai on velvollinen pitämään huolta. Tämän vuoksi takaisinperinnästä voidaan joutua luopumaan, vaikka takaisinperinnästä olisi määrätty päätetessä toimeentulotuen myöntämisestä.

Toimeentulotuen takaisinperintä ei saa aiheuttaa asiakkaalle uutta toimeentulotuen tarvetta.

4.1. Takaisinperintä varallisuudesta

Jos henkilöllä / perheellä on varallisuutta tai omaisuutta, mutta varallisuus ei ole toimeentulotuen hakuajankohtana hakijan käytettävissä tehdään myönnetystä toimeentulotuesta perintä toimeentulotukilain 20 §:n 1 momentin 1-kohdan perusteella.

Toimeentulotukilain 21 §:n 2 momentin mukaan korvausvelvollisen vaki-naista asuntoa, tarpeellista suinirtaimistoa ja tarpeellisia työvälineitä ei kuitenkaan voida hänen elinaikanaan pakkotoimin myydä tai muutoin käyttää toimeentulotuen takaisinperimiseen. Lisäksi em. pykälän 3 momentin mukaan mainittu omaisuus jää tuen takaisinperinnän ulkopuolelle korvausvelvollisen kuoltuakin, jos perintä vaarantaisi sellaisen henkilön toimeentuloa, josta hän on pitänyt tai olisi ollut velvollinen pitämään huolta.

Perintäpäättös saa lainvoiman vasta hallinto-oikeuden päätöksellä, jota on haettava hallinto-oikeudelta viimeistään kolmen vuoden kuluessa tuen myöntämisestä. Toimeentulotuen myöntämisen yhteydessä tehty varallisuudesta perintä on luonteeltaan asian valmistelua eikä siitä ole valitusoi-keutta.

Jos takaisinperinnällä myönnetty toimeentulotuki on alle 100 €:n, ei asiasta tehdä perintähakemusta hallinto-oikeudelle vaan perinnästä luovutaan.

4.2. Erehdyttäviin tietoihin perustuvan toimeentulotuen takaisinperintä

Kun henkilö on tahallaan antanut erehdyttäviä tietoja / laiminlyönyt toimeentulotukilain 17 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuuden ja tuen myöntäminen on perustunut näihin tietoihin, voidaan toimeentulotuki periä takaisin näiden tietojen antajalta / ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöneeltä. Perintäpäättös voidaan tällöin tehdä jälkikäteen. Jos rikkomus on vakava ja näyttö kiistaton, voidaan tehdä myös tutkintapyyntö poliisille.

Perintä erehdyttävien tietojen perusteella saa myös lainvoiman vasta, kun hallinto-oikeus on tehnyt päätöksen. Hakemus toimeentulotuen takaisinperinnästä on tehtävä hallinto-oikeudelle näissä tilanteissa viiden vuoden kuluessa siitä, kun tuki on maksettu. Tässäkin on edellytyksenä, että korvausvelvollisella on tai myöhemmin on oikeus saada sellaisia tuloja tai varoja, joista korvaus voidaan periä.

4.3. Perintä odotettavissa olevasta etuudesta

Toimeentulotukilain 23 §:ssä säädetään myönnetyn toimeentulotuen takaisinperinnästä odotettavissa olevasta etuudesta. Jos toimeentulotukea on myönnetty joko kokonaan tai osaksi ennakona odotettavissa olevaa etuutta vastaan, voi kunnan toimielin voi periä henkilölle tulevat tulot, korvaukset ja saamiset siltä ajalta, jolta tukea on annettu ennakona, ja käyttää niitä ennakona annetun tuen kuittaukseen. Kunnan toimielimen on suoritettava toimeentulotuen kuittaukseen käytettyjen varojen jälkeen jäljelle jäävät varat välittömästi tuen saajalle.

Jos samaan tuloon tai saatavaan kohdistuu sekä Kelan että kunnan toimielimen maksuvaatimus, tulot tai saatavat maksetaan toimeentulotukilain mukaan ensin Kelalle. Kela suorittaa perustoimeentulotuen kuittaukseen käytettyjen varojen jälkeen jäljelle jääneet varat kunnan toimielimelle.

Toimeentulotukilain 23 §:n mukainen takautuvien etuuksien periminen on ns. ilmoitusmenettely, jossa etuuden maksaja on velvollinen suorittamaan takautuvasti maksettavan muun sosiaaliturvaetuuden toimeentulotuen myöntäjälle eikä perintä edellytä asiakkaan suostumusta.

4.4. Jälkihuoltona maksetun toimeentulotuen takaisinperintä

Jos toimeentulotukea hakeva on jonkin toisen kunnan jälkihuollettava, voidaan myönnetty toimeentulotuki periä ko. kunnalta 21 ikävuoteen saakka lastensuojelulain nojalla. Perintäpäättös lähetetään tiedoksi jälkihuollosta vastaavalle kunnalle sekä lapsiperheiden sosiaalipalvelujen toimistosihteerille..